

Archeologienota

Beringen, Nijverheidsstraat 29

Deel I: Verslag van de resultaten van het bureauonderzoek
Projectcode: 2022E300

Historisch en Archeologisch Advies, Studies en Toegepast onderzoek

Verwijzing: VAN DE KONIJNENBURG, R.,(2022), Beringen, Nijverheidsstraat 29, verslag van de resultaten van het archeologisch bureauonderzoek, Haast-rapport 20222-26, D/2022/12654/26

Rik van de Konijnenburg, Grauwe Torenwal 6/00/1 - B-3960 Bree (BE), Mob. 0496 209 018,
e-mail: rik.vandekonijnenburg@telenet.be

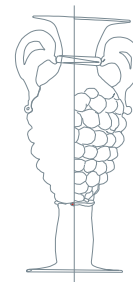
Foto's: HAAST – Rik vd Konijnenburg (tenzij anders vermeld)
Tekeningen: HAAST (tenzij anders vermeld)

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van de uitgever.

Wettelijk depot: D/2022/12654/26

Copyright reserved. No part of this publication may be reproduced in any form, by print, photoprint, microfilm or any other means without the permission from the publisher.

Coverfoto: Beringen, Nijverheidsstraat 29 - luchtopname 2021 (bron: geopunt.be)

INHOUD

Programma van maatregelen

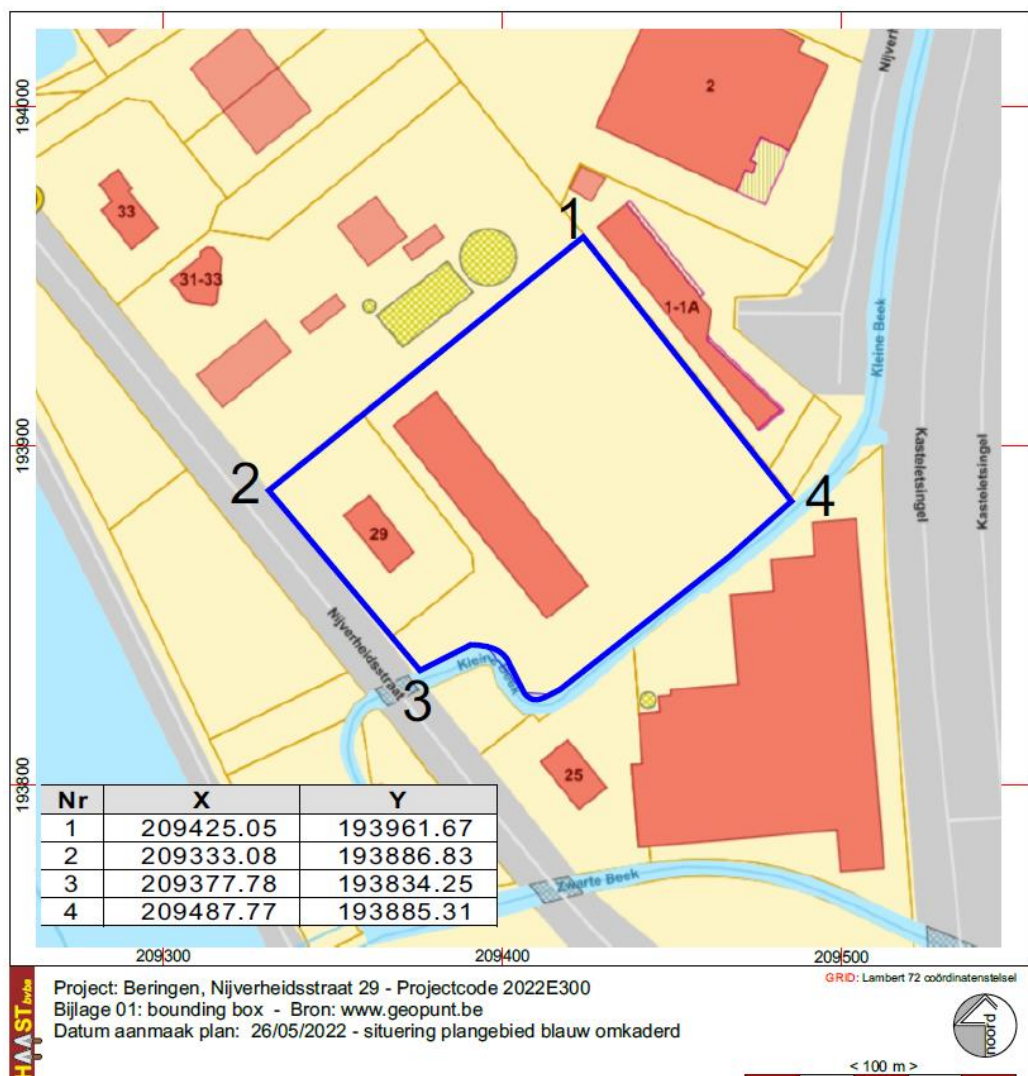
1. Administratieve gegevens
2. Aanleiding van het vooronderzoek
3. Resultaten van het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem
4. Verstoorde zone(s)
5. Onderzoeksstrategie, -methode, vervolgtraject.
6. Lijst met afbeeldingen
7. Bibliografie

Programma van maatregelen

1. Administratieve gegevens

Projectcode	2022E300
Actoren	Rik van de Konijnenburg, OE/ERK/Archeoloog/2015/00041
Locatie: Provincie	Limburg
Gemeente	Beringen
Deelgemeente	Beringen
Site-adres	Nijverheidsstraat 29
Kadastrale gegevens	Beringen, afd. 1, sectie A, percelen 228k en 228h
Oppervlakte onderzoeksgebied	11.276 m ²
Kadastraal percelenplan	Zie fig. 2
Topografische kaart	Zie fig. 3
Relevante termen thesauri OE	Bureauonderzoek / programma van maatregelen

Fig. 1: Bounding Box:

Kadastrale gegevens: Het terrein is kadastraal geregistreerd als Beringen, afd. 1, sectie A, percelen 228k en 228h. Oppervlakte van de betrokken kadastrale percelen 11.294 m² (opgegeven oppervlakte door de bouwheer).

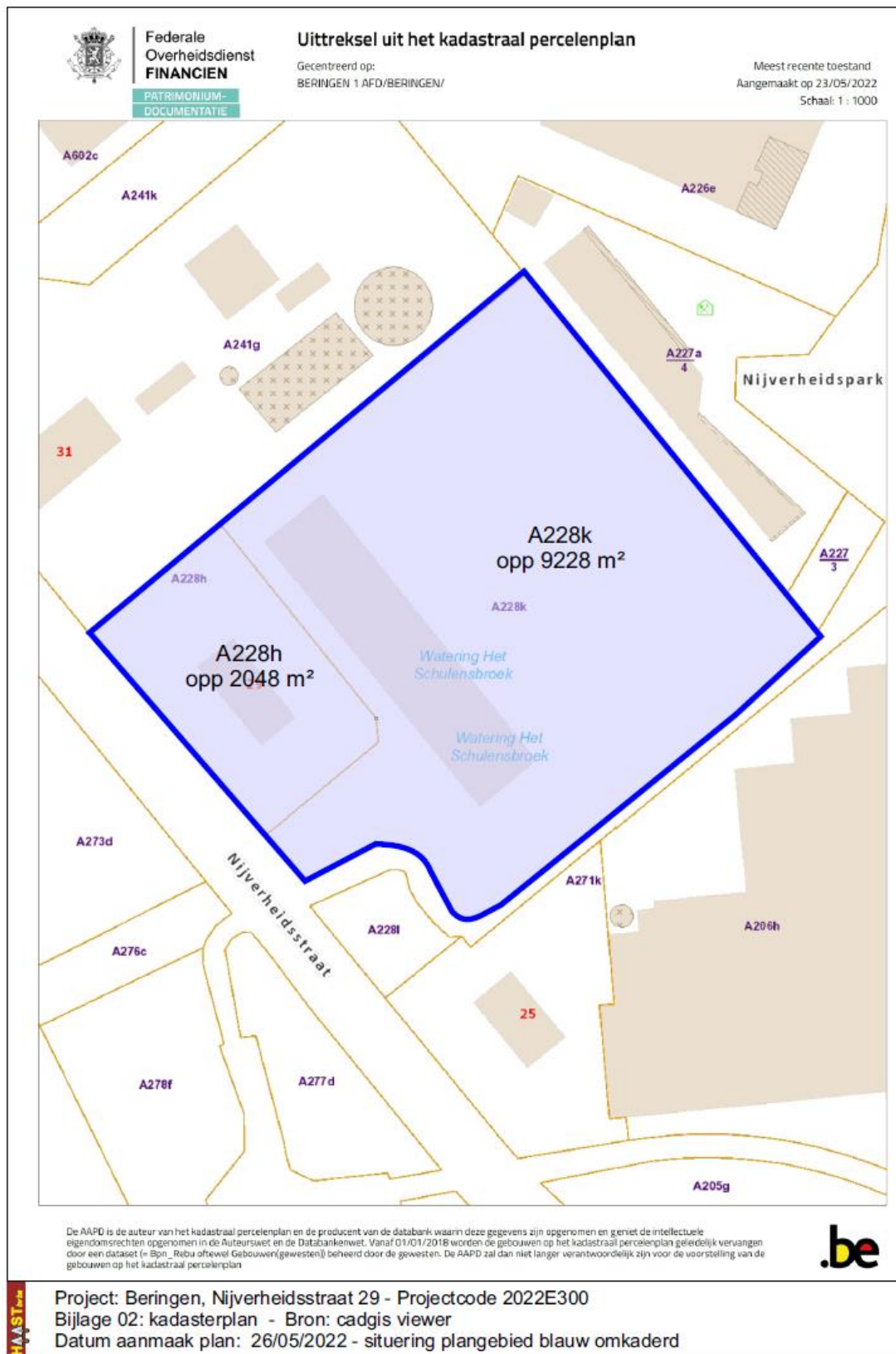

Fig. 2: Kadastraal uittreksel dd. 23/05/2022 © cadgis viewer

2. Aanleiding van het vooronderzoek¹

Beschrijving van de geplande werken

De werken omvatten enerzijds de afbraak van de bestaande gebouwen, loods en woning, en egalisatie van het terrein en vervolgens bouw van KMO-units met aanleg van rijweg en parkeerplaatsen.

De af te breken gebouwen omvatten een woning, gebouwd op perceel 228h, met een grondoppervlakte van 205 m², en een loods, gebouwd op perceel 228k, met een grondoppervlakte van 1132 m². Beide gebouwen dateren van voor 1971. Het terrein zal eveneens ontbost worden en vervolgens zal het terrein geëgaliseerd worden om het bouwrijp te maken voor de bouw van de KMO-units. Die ophogingen moeten het terrein gelijk brengen met het niveau aan de straatzijde. Dat niveau ligt nu op +38.80 m TAW. Centraal is het terrein gesitueerd op +31.67 m TAW terwijl het naar de noordoostgrens weer stijgt naar +31.98 m TAW.

De nieuwbouw omvat twee rijen industriële hallen bestemd voor KMO-units. De hallen worden gefundeerd op zoalfunderingen die aangezet zullen worden op stabiele, vaste ondergrond. De exacte diepte dient nog berekend, een geotechnisch stabiliteitsonderzoek moet nog uitgevoerd worden.

De zuidoostelijke hal beslaat een grondoppervlak van 1650 m² en is bestemd voor 9 units van elk 183 m² nuttige oppervlakte. In elke unit wordt een meterput voorzien van 1 x 1 x 1,20 meter en aansluitingen voor DWA-afvoer en toiletten. In elke unit wordt ook een RWA-collector voorzien.

De noordwestelijke hal beslaat een grondoppervlakte van 4400 m² op te delen in 10 units met elke een nuttige oppervlakte van 199 m² en aansluitend bij de units een hal, unit 20 (werkplaats) met een oppervlakte van 2366 m².

De totale te bebouwen oppervlakte bedraagt, volgens de gegevens op het inplantingsplan aangereikt door de projectontwikkelaar, 6010 m². Voor de parkeerplaatsen wordt een waterdoorlatende verharding voorzien met een totale oppervlakte van 2278 m². Tussen de hallen komt een rijweg in asfaltverharding afgeboord met een betongreppel met een totale oppervlakte van 899 m². De groenaanplanting en infiltratiegracht beslaat een oppervlakte van 2107 m².

Aan de noordzijde van het terrein wordt een infiltratiegracht aangelegd over de volledige lengte van de noordgrens van het projectgebied, 92 m lengte. Die gracht heeft een breedte van 3,20 m en zal reiken tot 1,96 m diepte onder het aan te leggen maaiveld.

Dat het terrein dient opgehoogd is ook duidelijk af te zien van het gevelzicht van de grote hal. Een technische tekening van de ophoging kon nog niet voorgelegd worden aangezien men nog verder in onderhandeling gaat met de dienst omgeving van de vergunningverlener over de mogelijkheid tot bouwen van de units gelet op de afwijzing van de vorige bouwaanvraag, voorwerp van archeologienota 14872.

3. Resultaten van het vooronderzoek

Het terrein werd in archeologienota ID14872 <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/14872> reeds onderworpen aan een grondig assessment. De conclusie van die archeologienota leidde tot vrijgave van het terrein van verder archeologisch onderzoek omwille van volgende redenen:

¹ Voor de gedetailleerde plannen van de nieuwbouw verwijzen we naar het verslag van het bureauonderzoek waaraan dit programma van maatregelen toegevoegd is.

Hoewel de aanwezigheid van archeologische sporen op basis van het bureauonderzoek niet volledig uitgesloten kan worden, wordt voor het projectgebied geen vervolgonderzoek aanbevolen. In confrontatie met de recente historische situering kan gesteld worden dat de bodemingrepen binnen het gehele projectgebied quasi volledig zullen plaatsvinden ter hoogte van een reeds geroerd en/of opgehoogd terrein.

Bovendien kan worden aangenomen dat de natuurlijke bodem, gelegen in de vallei van de Zwarte Beek en Oude Beek/Kleine Beek, in oorsprong permanent nat was. Het projectgebied wordt immers op het historisch kaartmateriaal – voor de industrialisatie van het gebied – als drassig grasland aangeduid, wat er op lijkt te wijzen dat dit gebied niet geschikt was voor landbouw en ook niet gunstig was voor permanente bebouwing.

Wel duidt CAI 165695, die onmiddellijk ten oosten van het projectgebied is gelegen, de locatie aan van één van de acht gekende motten die rondom de stad Beringen gelegen waren in de volle middeleeuwen. Het gaat om de motte 't Kastelet/'t Casselet. Ook deze motte zal zich echter buiten de meest natte gronden, waartoe het projectgebied behoort, bevonden hebben. Op de Ferrariskaart werd deze motte meer in oostelijke richting weergegeven. CAI 211782 overlapt voorgaande CAI-locatie maar strekt zich verder in oostelijke richting uit. In 2013 werd hier een archeologische prospectie met ingreep in de bodem uitgevoerd. Grote delen van het plangebied waren zwaar verstoord en/of nat. Of het projectgebied een zelfde verstoring kent, kan niet met zekerheid gesteld worden maar de luchtfoto van 1971 en de topografische kaart van 1981 lijken aan te tonen dat het projectgebied, aansluitend aan de zone ten oosten hiervan, (beperkt) werd opgehoogd in functie van de industrialisatie van de omgeving.

De kans op kennisvermeerdering wordt als gering ingeschat. De uitvoer van een vervolgonderzoek is bijgevolg kosten-baten te duur.

Het terrein werd dus al vrijgegeven van verder archeologisch onderzoek.

Komt de projectzone in aanmerking voor een beperkte archeologienota?

Code van Goede Praktijd v. 4.0, p. 50: Indien de confrontatie tussen de toekomstige werken en een beperkt aantal doorslaggevende aspecten uit de inschatting van de archeologische waarde van het onderzochte gebied aantoont dat:

- 1° met hoge waarschijnlijkheid geen archeologisch erfgoed aanwezig is op het onderzochte terrein, of;
- 2° de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid geen verstoring zullen veroorzaken aan het eventueel aanwezige archeologische erfgoed, of;
- 3° verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken met hoge waarschijnlijkheid niet zou leiden tot nuttige kenniswinst;

dan mag het bureauonderzoek beperkt blijven tot de analyse van de geplande werken en dat beperkte aantal doorslaggevende aspecten.

Wat betreft punt 1: de bodemkundige situering van het terrein, een natte zone, drainageklasse e, met permanent hoge grondwaterstand, in de winter en lente zelfs permanent boven het maaiveld, maakt het gebied niet aantrekkelijk voor het bouwen van een kamp of nederzetting. De mens, jagers-verzamelaars – eerste landbouwers, zochten drogere gronden op in de nabijheid van natuurlijke waterbronnen. In archeologienota 14872 werd daar ook op gewezen: *Bovendien kan worden aangenomen dat de natuurlijke bodem, gelegen in de vallei van de Zwarte Beek en Oude Beek/Kleine Beek, in oorsprong permanent nat was. Het projectgebied wordt immers op het historisch kaartmateriaal – voor de industrialisatie van het gebied – als drassig grasland aangeduid, wat er op*

lijkt te wijzen dat dit gebied niet geschikt was voor landbouw en ook niet gunstig was voor permanente bebouwing.

Wat betreft punt 2: het is door de natte gronden en de recente bodemingrepen hoogst waarschijnlijk dat de sloop van de bestaande panden en de nieuwbouw geen verstoringen of schade veroorzaken aan eventuele aanwezig archeologisch erfgoed omdat het terrein blijkbaar eerder ook al opgehoogd en geroerd werd. Ook daar werd in archeologienota 14872 al naar verwezen: *Hoewel de aanwezigheid van archeologische sporen op basis van het bureauonderzoek niet volledig uitgesloten kan worden, wordt voor het projectgebied geen vervolgonderzoek aanbevolen. In confrontatie met de recente historische situering kan gesteld worden dat de bodemingrepen binnen het gehele projectgebied quasi volledig zullen plaatsvinden ter hoogte van een reeds geroerd en/of opgehoogd terrein.* Zowel de bouwweren voorwerp van archeologienota 14872 als die van deze archeologienota zijn gesitueerd op de percelen 228h en 228k.

Wat betreft punt 3: uit het geheel kan besloten worden dat met hoge waarschijnlijkheid verder onderzoek van het terrein in het kader van de toekomstige werken niet zal leiden tot substantiële en nuttige kenniswinst. **Het terrein werd eerder al vrijgegeven van verder archeologisch onderzoek.**

BESLUIT

Gelet op de resultaten van de archeologienota 14872 wordt opnieuw geadviseerd het terrein vrij te geven van verder archeologisch onderzoek.

4. Verstoorde zone

Niet van toepassing gelet op voorgaande conclusies en besluit.

5. Onderzoeksstrategie, -methode, vervolgtraject.

Niet van toepassing gelet op voorgaande conclusies en advies.

6. Lijst met afbeeldingen

Fig. 1: Bounding Box

Fig. 2: Kadastraal uittreksel 2022 © cadgis viewer

7. Bibliografie

BRANS Stefanie, DRIESEN Petra, VAN DE STAHEY Inge, 2020, Archeologienota Beringen, Nijverheidsstraat, Uitbreiding van een bestaand tankenpark met omgevingswerken, ARON rapport 832, ARON bvba - Archeologisch Projectbureau , Tongeren
(ID: 14872 URI: <https://id.erfgoed.net/archeologie/archeologienotas/14872>)